

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและ ครูผู้สอน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้น ที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2548 จำนวน 1,516 คน จาก 147 โรงเรียน โดยจำแนก เป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 141 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 คน รวม 147 คน และครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1,129 คน ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 240 คน รวม 1,369 คน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. 2547 : 17- 71)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 2 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามลำดับ ดังนี้

- 1.2.1 กำหนดขนาดของโรงเรียน เป็น โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่
- 1.2.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์การเทียบสัดส่วนจำนวน 20

เปอร์เซ็นต์ ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่

1.2.3 ใช้เกณฑ์ 15 เปอร์เซนต์ ของครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก (บุญชม ศรีสะอาด.2543 : 38) ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 34 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 28 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 คน และเป็นครูผู้สอน จำนวน 217 คน จำแนกเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 169 คน และ ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 48 คน รวมทั้งสิ้น 251 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ตามขนาดโรงเรียน

ที่	อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง				รวม
		โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดใหญ่		โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดใหญ่		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	
1	เมือง	52	407	2	133	10	61	2	27	100
2	กมลาไสย	26	247	3	84	5	37	3	17	62
3	สหัสขันธ์	32	249	-	-	6	37	-	-	43
4	ร่องคำ	6	45	1	23	2	7	1	4	14
5	สามชัย	15	94	-	-	3	14	-	-	17
6	คอนจวน	10	87	-	-	2	13	-	-	15
รวม		141	1,129	6	240	28	169	6	48	251

(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 : 2547 : 17 - 71)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัญหาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 46 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended questionnaire) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

3. วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาความชัดเจนของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แก่
  - 5.1 นายนิคม ชมภูหลง ศึกษานิเทศก์ 9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 วุฒิการศึกษา กศ.ม. (เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา) พิจารณาด้านโครงสร้างและเนื้อหา
  - 5.2 นายสุภาพ จันทร์สม ผู้ตรวจราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยและวัดผลการศึกษา) พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
  - 5.3 นางไพวรรณ เครือวรรณ ครู คศ. 2 โรงเรียนอนุคุณนารี อำเภอเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ภาษาไทย) พิจารณาภาษาที่ใช้
6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในอำเภอยางตลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 60 ชุด

8. นำแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

9. เมื่อได้แบบสอบถามที่มีค่าตามเกณฑ์และตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือ ถึงผู้บริหารและครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวนของแต่ละโรงเรียน และ นัดหมายวันที่จะมาขอรับแบบสอบถามคืน โดยการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน ผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนครบทุกโรงเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วและมีความสมบูรณ์ ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์

ระดับปัญหา มากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ระดับปัญหา มาก ให้ 4 คะแนน

ระดับปัญหา ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ระดับปัญหา น้อย ให้ 2 คะแนน

ระดับปัญหา น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

3. นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. วิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเปรียบเทียบเกณฑ์การให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีการของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 105) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

5. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยวิเคราะห์ t - test

6. นำข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ แล้วคิดเป็นร้อยละ ของข้อเสนอแนะแต่ละวิธี แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ ครอนบาค (ประยูร อาษานาม, 2541 : 64)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	ผลรวมความแปรปรวนในแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 การหาร้อยละ

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2.2 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด . 2545 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยการใช้การวิเคราะห์ t-test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเมื่อทราบค่านัยสำคัญ
- $\bar{x}_1 - \bar{x}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
- s_1, s_2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
- n_1, n_2 แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY